

RUSALIILE, HRANĂ ȘI NADĂ PRINCIPALĂ PENTRU CEI MAI VALOROȘI PEȘTI DE FLUVII

Grija de căpetenie a pescarului amator sau profesionist — când acesta din urmă folosește cărligele, șirul sau pripoanele — este desigur potrivirea unei năzi cât mai pe placul peștilor urmăriți.

După cele găsite în stomacul diferitelor specii prinse, pescarii au învățat gusturile peștilor, procedând în consecință la alesul năzilor; așa au putut ei constata că una din cele mai bune momeli pentru mulți pești; răpitori o formează Rusaliile, adevărată binecuvântare pentru pescarii

ianjen și „cu niște fire lungi la coadă”, care zboară, vara, spre seară, în lungul oricărei ape curgătoare; le cunosc bine, căci, rupându-le aripile, le pun nadă la undițe. Rusaliile noastre sunt insectele pe care zoologii le numesc Efemere, după scurta viață ce-o au formele lor într'aripate. Prototipul acestor Efemere la noi — atât ca mărime, cât și ca largă răspândire sau cantitate — este Rusalia de care ne vom ocupa acuma, pe numele ei științific *Palingenia longicauda* (Oliv). Asupra importanței lu-

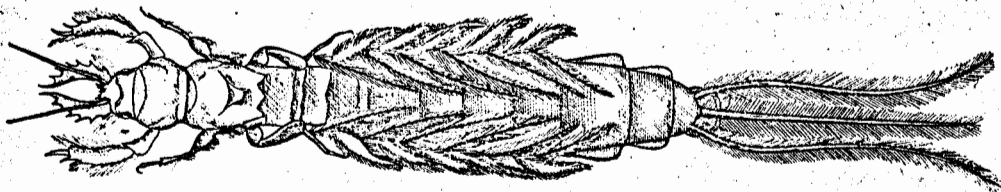

Fig. 1. — Larvă de Rusalie (*Palingenia longicauda*) în preajma transformării ei în pupă

din lungul marilor noastre cursuri de apă.

Numai cine n'a asistat niciodată la pescuitul Cegei, d. p.; numai acela ce n'a fost niciodată „nins” — în preajma sărbătorii Rusaliilor — de roiul Vetricelilor zburătoare în lungul Dunării, Nistrului, Prutului, Mureșului, Oltului etc.; în sfârșit, numai acela ce n'a văzut, din barcă, chipul de faguri ce-l prezintă, pe ape scăzute, malurile clisoase ale Dunării, numai acela, zicem, n'o fi știind ce-s Rusaliile și nu vor fi cunoscând importanța lor în bioeconomia apelor noastre curgătoare.

Cu numele de Rusalii sau Vetrici, numesc Românii plăpânde de gângăni cu aripele ca o fină țesătură de pa-

saliilor în hrana Cegei la noi, a atras atenția d-l dr. Gr. Antipa; despre zborul lor de nuntă sau înfățișarea ce-o au, găsim date la d-l prof. C. Motăș.

Pescarii de meserie nu caută pentru năzi adulții de *Palingenia*¹⁾ oricât de impresionantă ar fi apariția lor periodică, ci laryele acestora, permanenți locuitori ai fluviilor (fig. 1). Vieța larvară este adevărata vieța a Rusaliilor; numai în această pericel ceva mai îngust la partea inferioară. Din barcă, Ghinul se lasă la

1) Fiind prea mulți deodată, peștii sunt sătul de ei; în plus, faza de zburător ține și prea puțin — numai 20—80 ore — o nimica toată în raport cu cei 2—3 ani cât trăiesc larvele.

oadă se hrănesc ele, și pentru ea au ele adaptările cele mai reușite: mandibulele d. p. și labele dinainte (vezi fig. 1), au realizat aici tipul unui instrument ideal, ce întrunește calitățile hârlețului și fereștrăului în același timp.

Decând ies din ou și până devin adulte, atât larvele de Palingenia, cât și ale unei alte Rusalii des întâlnită

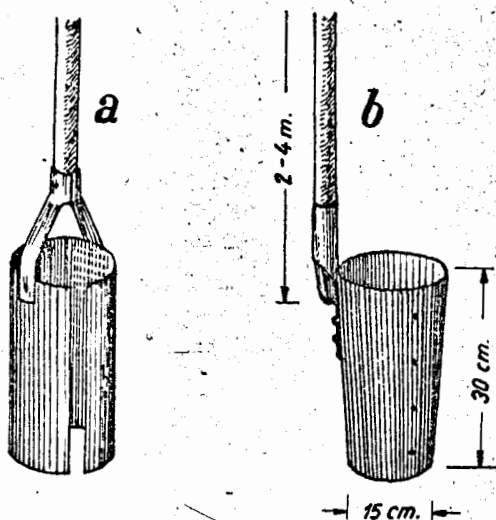

Fig. 2. — Ghinul sau Caucul de scos Rusalii din fund
a. — repr. d. Dr. Antipa
b. — model văzut la Orșova

pe Dunăre, mai mică (Polymitarcis) sunt vâdate activ, întâi de puii sau de speciile mici de pești, mai apoi de Cegă, peștele cel mai de seamă al râurilor noastre, spre a sfârși cu Somnul, gigantul apelor dulci.

Dacă ziua se țin numai în galeriile adânci de peste zi de 10—15 cm, din care ar fi foarte greu ca să nu zicem imposibil peștilor să le scoată, în schimb noaptea Palingeniile înoată în plină apă sau umblă liber pe fund în căutare de hrană sau locuri mai bune și atunci le cad ușor pradă. Atunci „le paște” și Cega de pe fund, absor-

bindu-le cu larga-i gură inferioară, fără a avea nici decum nevoie să le scoată cu pliscul din fund, cum au voit-o unii autori, care au luat de bună o simplă părere necontrolată.

Lăsând la o parte faptul că scurtimea botului și tăria argilei nici nu le-ar permite să le scoată cade însăși rațiunea operației, atâta vreme cât Cega, la fel cu majoritatea peștilor umblă și se hrănește activ tocmai noaptea, deci când umblă liber și Rusaliile.

Pescarii folosesc Rusaliile mai ales primăvara, drept cea mai bună nadă, în primul rând pentru cârligele și pripoanele de Cegă, apoi pentru cârligele de Somn, iar iarna, mai ales, pentru Mihalt și Husar. Capturarea acestor larve nu este desigur o problemă ușoară. Prima grijă a pescarului e să cunoască locurile cu Rusalii, adică malurile clisoase potrivită dezvoltării lor, unde galeriile stau cu miile, una lângă alta. Acolo vin ei cu bărcile, uneori la depărtări de zeci de kilometri, spre ași scoate nada; acolo se ațin luni de zile Cegile și tot întracolo se adună în preajma sborului adulților, Somnul, Obleții, Scobarii, Mihaltii etc. Astfel de locuri bine cuvântate pentru pescari sunt multe: „la Forturi” d. p., pentru Turtucaeni; regiunea Ogradinei, pentru Orșova și Ada-Kaleh; Merinești, pentru Tighineni etc.

Din fundul râurilor, pescarii le scot cu un instrument numit Ghin, Ghionder de Rusali (Otenița), Cauc Sondă (Ada-Kaleh), Mașină de goange (Orșova) etc.

Ghinul (fig. 2) este format dintr'un burlan de tablă groasă de 25—30 cm înălțime, pe 15—20 cm lărgime, fixat la capătul unei prăjini lungi de 2—4 m; burlanul poate fi deschis în lung (fig. 2 a), sau nituit (fig. 2 b), de obi-

fund și se răsuțește puternic în argila fundului, din care taie un larg cilindru. Odată scos, Ghinul se scutură pe „tablă pentru goange“ (Orșova), o planșă de scânduri întinsă de-a curmerzișul bărcii. În timp ce un pescar manevrează cauc-ul, altul alege, din argila scoasă, „Goangele“ mai mari și le pune într'o oală cu apă.

După sborul adulților, pentru restul verii, urmează „sezon mort“ în ce privește prinderea vetrițelor; și aceasta nu pentru că ele n'ar mai fi așa

caute alte năzi printre nevertebrate, cu mai multă cheltuială și pierdere de timp (zvârlugi, chiftirițe, lipitori).

Printre peștii ce dau bine la Rusalii și în sezonul rece, „pești ce ne hrănesc iarna“, după expresia Turtucăenilor, sunt mai ales Mihalțul și Fusarul, mai rar Cega. Pentru a-și procura atunci Vetrițe, pescarii fac copci în Dunăre, lângă malurile sfredelite de Rusalii; prin ele, se manevrează ghin-ul; răcâind în huma scoasă pe ghiață, ei aleg larvele.

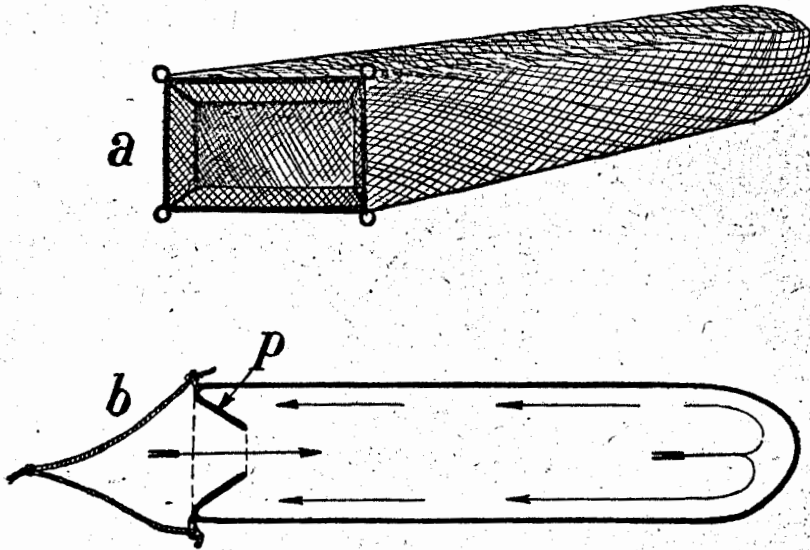

Fig. 3. — Vârșă de Rusalii

1. Exterior
2. Tăctură în lungul ei, spre a se vedea pliul (P)

de numeroase, sau chiar ar lipsi, cum cred unii, ci pentru că nu mai sunt așa de mari. Larvele bătrâne (singurile ce se înțepă bine) sburând, în apă, rămân cele sub 35 mm, nu prea mușcă peștii mari. Pescarii resimt mult această temporară lipsă a Rusaliilor mari, chiar și pentru cârligele de Somn; ei sunt nevoiți acuma să-și

Rusaliile reprezentând un element de prim ordin în hrana și momeala multora din cei mai valoroși pești fluviațili, pescarii își dau multă osteneală spre a le prinde. Prinderea lor însă așa cum se face ea, este o operație complicată, obositoare și prea lungă. De aceea și drept urmare a observațiilor făcute asupra vieții de

noapte a animalelor de râuri, suntem în măsură să propunem o metodă mult mai ușoară și mai expeditivă pentru prinderea acestor insecte.

Noi preconizăm prinderea lor ziua, ci noaptea și nu din galerii, ci din plin curent, în timpul vieții libere, de înotători, ce-o duc de cum înserează. Pentru aceasta se va folosi un soi de vârșe deasă, ca aceea din fig. 3-a derivată dintr-o dragă pentru cercetări hidrobiologice; ea constă dintr'un cadru de fier, cât mai larg (0,50/1 m este potrivit), spre a avea o capacitate de filtrare cât mai

se leagă de un par (fig. 4-a), înfipt la locurile unde abundă Rusaliile, sau la vale de ele și se lasă liberă în plină apă. Pentru ca, curentul apei să n'o ridice la suprafață, i se leagă și o piatră, care o ține și drept și imediat sub nivelul râului, unde bat mai mult Rusaliile, așa cum se vede în fig. 4-a. Pescarul leagă de cu seară una sau mai multe de astfel de vârșe și nu mai are altă grijă decât să o ridice a doua zi și să-i treacă conținutul într'o căldare. Deavalma cu multe alte animale căzute în cursă în timpul aceleiași perioadă de viață liberă

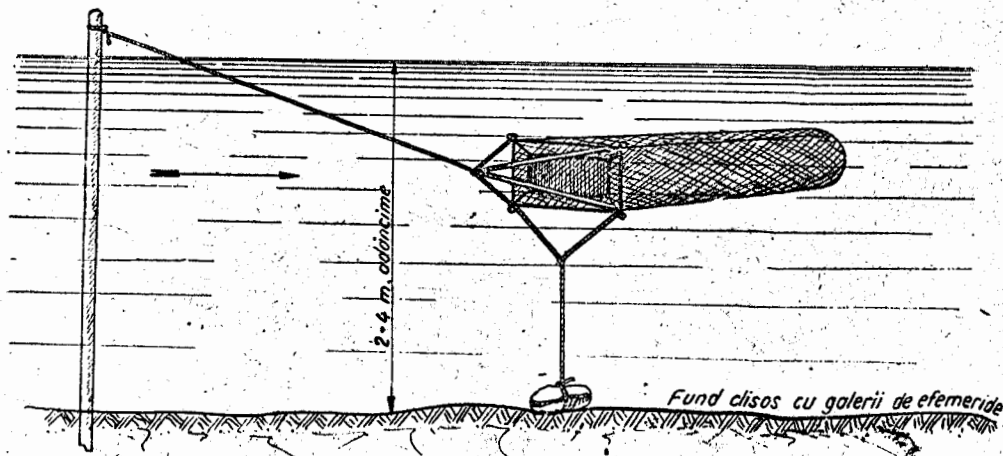

Fig. 4. — Cum trebuie așezată peste noapte vârșe de Rusalii în apa fluviului

mare, prevăzut cu un sac de un metru lungime, dintr'o țesătură deasă sau chiar din sârmă de sită (cu largime ochiurilor de ca. 2 mm).

În gura cadrului, pânza sau sârma „Vârșei de Rusalii” se resfrânge oblic înăuntru, cam de un lat de mână, spre a forma o stavilă la ieșirea larvelor (fig. 3-a). Cu o frânghiută 5—10 m lungime, legată de cele patru sfiori dela colțurile cadrului, draga-vârșei

de noapte (mai ales Mizite, Lătăuș, Cumacei, printre Răcușori, Carabeți, Hydropsiche, alte Vetrițe, etc.) se găsesc cu sutele și mari larve de Rusalii.

Cum vedem, operația propusă este

1) cu un astfel de instrument dar fără pliu de siguranță și cu un cadru de numai 20/35 cm., am prins și peste 500 exemplare mari de Rusalii, atât pe Nistru (la Meri-neșt-Tighina), cît și pe Dunăre (Oltenița, Periprava etc.).

atât de simplă, încât ia poate fi făcută și de un copil, pescarul experimentat putându-și folosi mai cu spor timpul; în plus, Vetrițele astfel prinse sunt mult mai curate și mai vioae, deci, pot fi păstrate mai mult timp vii, decât atunci când au fost scoase cu Cauc-ul. Pentru sezonul rece, atunci când îți îngheață mâna, alegând

Vetrițele din huma scoasă pe gheață cu ghinul, metoda ce o preconizăm devine și mai practică. Cu ea, pescarul n'are decât să sloboadă seara, la fund, sub gheață, printr'o copcă, Vârșă de Rusalii, în curentul râului, cu singura grijă de a o ridica și goli a doua zi.

M. Baesen

DETERMINAREA MĂRIMII ȘI NEREGULARITĂȚII OCHIURILOR LA PLĂȘILE PESCĂREȘTI

Determinarea mărimii și neregularității ochiurilor la plășile pescă-

narea plășilor, cât mai ales la recepționarea lor.

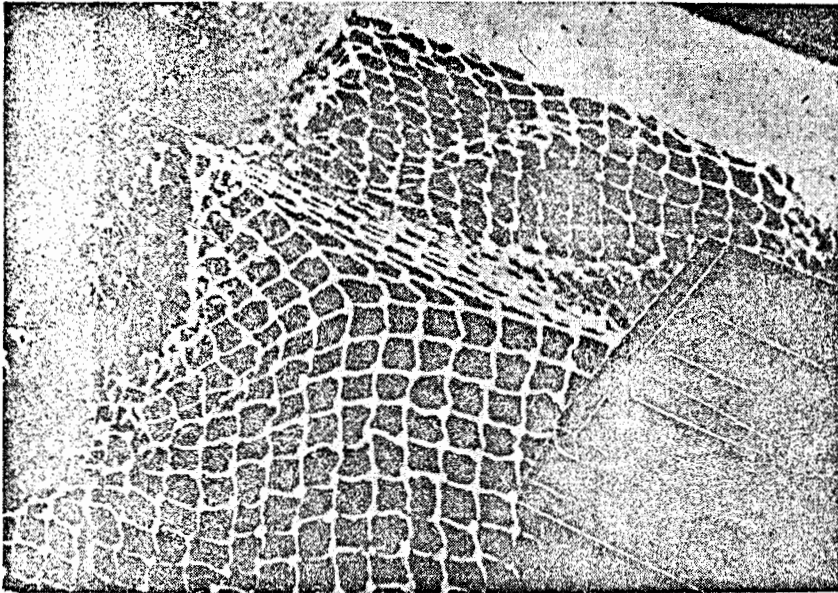

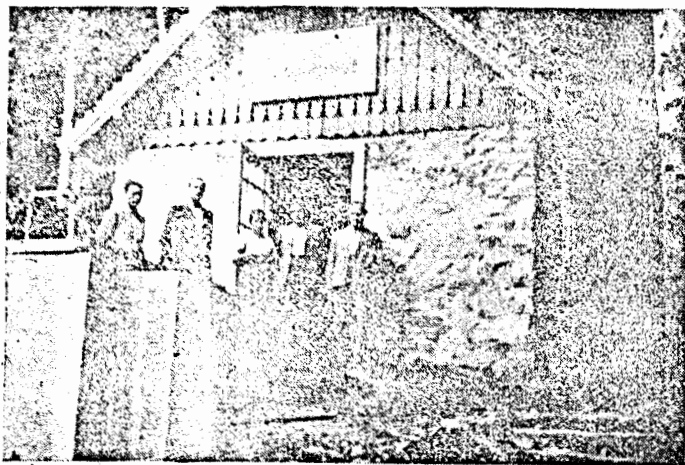
Fig. 1. — Determinarea mărimii ochiurilor în lungimea plasei (la întinderea cu o singură greutate)

rești, constituie o operațiune esențială ce trebuie luată în seamă atât la executarea comenzilor de confecțio-

ni. În acest scop, se fac în laborator diferite încercări după mai multe metode, luându-se probe din plășile

Fie B. Russew

ANUL II NOEMVRIE 1943 Nr. 11

Olocitoria dela Băile Heroulane pentru repopulara
ou păstrăv indigen a râului Cerna

REDACȚIA:

INSTITUTUL DE CERCETĂRI PISCICOLE

AL ROMÂNIEI

SUBSECȚIA ÎNDRUMĂRI ȘI PUBLICAȚII

STR. LONDRA Nr.41.BUCUREȘTI.III

TELEFON : 2.13 61.

BULETINUL

DE INFORMAȚII

AL

INSTITUTULUI

DE CERCETĂRI PISCICOLE

AL ROMÂNIEI

MONITORUL OFICIAL ȘI IMPRIMERIILE STATULUI
IMPRIMERIA CENTRALĂ • BUCUREȘTI • 1943